Zaterdag 8 december 1917 – ochtendeditie

Londen, 7 december. Officieel avondbericht. Ten zuidoosten van Ieper deden onze patrouilles in de afgelopen nacht met succes een aanval op vijandelijke arbeidersgroepen. Ten noordoosten van Ieper werd een vijandelijke overval afgeslagen. We brachten de vijand bij deze ontmoetingen een aantal verliezen toe en maakten gevangenen.

Londen, 7 december. De admiraliteit maakt bekend:

In de loop van de 5e en de 6e heeft de marinevliegdienst bomaanvallen gedaan op de volgende doelen: de vliegvelden van Uitkerke, Sint-Denijs-Westrem en Engel, de haven van Brugge en treinverkeer op verschillende punten. Men heeft gezien, dat de bommen ontploften en dat er brand uitbrak tussen bewaarplaatsen en loodsen. Alle toestellen keerden behouden terug.

Bij de gewone patrouillegevechten zijn twee vijandelijke toestellen vernield en vier andere volslagen stuurloos neergeschoten. Drie van deze laatste vielen vermoedelijk stuk.

Een Belgisch-Duitse schikking.

Havre, 7 december. Officieel wordt medegedeeld: dank zij de bemiddeling van de koning van Spanje zou het conflict nopens de Duitse burgers, welke in Oost-Afrika zijn weggevoerd en de Belgische burgerlijke gevangenen in Duitsland worden bijgelegd. Er is een overeenkomst gesloten, welke ongeveer precies dezelfde bepalingen inhoudt, als het voorstel, dat de Belgische regering in de aanvang van augustus aan Duitsland heeft gedaan. De laatste schikking bepaalt thans dat de Belgische regering, zodra het mogelijk is, alle Duitse burgers, die Oost-Afrika hebben ontruimd en in Frankrijk zijn geïnterneerd, naar hun land zal laten terugkeren. Daar tegenover

staat dat de Duitse regering alle Belgische vrouwen en kinderen in vrijheid zal stellen, die in de Duitse kampen zijn geïnterneerd en die geen enkele persoonlijke veroordeling wegens een vergrijp tegen het algemene recht hebben ondergaan of die, veroordeeld zijnde, hun straf hebben uitgezeten. De Belgen, welke aldus hun vrijheid verkrijgen, hebben de keuze om of naar het door de vijand bezette gebied in België terug te keren of om zich naar Zwitserland te begeven om van daar uit Frankrijk te bereiken. De Duitse regering zal eveneens de Belgische koloniale persoonlijkheden in vrijheid stellen, welke ze bij wijze van vergeldingsmaatregelen in hechtenis had doen nemen en als gijzelaars te Holzminden vasthield.

Zodra de uitwisseling heeft plaatsgehad, zullen de beide regeringen een algemene schikking bespreken, inzake de wederzijdse invrijheidstelling van andere categorieën burgerlijke geïnterneerde.

In uitvoering van het getroffen vergelijk zou het eerste transport van ongeveer 60 Duitsers heden (7 december) 's ochtends te Genève aankomen.

Havre, 7 december. Officieel wordt medegedeeld: het Rode Kruis van de Verenigde Staten heeft een missie naar Europa gezonden om de steun te organiseren, welke aan de geallieerden zal worden verleend. Een afdeling, waarbij zich majoor Bicknell en commandant John van Schaick uit Washington bevinden, zou zich uitsluitend met de Belgische militairen, burgers en kinderen bezighouden.

De heer John van Schaick bezoekt op het ogenblik met de consul der Verenigde Staten te Havre het Belgische Front. Hij behoort tot de republikeinse aristocratie; zijn familie is afkomstig uit Utrecht (Nederland) en in 1639 geëmigreerd.

Havre, 7 december. De ministerraad kwam heden onder voorzitterschap van baron de Broqueville bijeen en nam kennis van de onderhandelingen aangaande het verzekeren van een geregelde levensmiddelenvoorziening in het bezette gebied. Vervolgens werd de toestand besproken van de Belgische soldaten, die in Nederland zijn geïnterneerd, teneinde deze arbeid te verschaffen en die te organiseren.

Onze correspondent te Havre meldt, dat er bij koninklijk besluit aan het Belgische ministerie van justitie een centraal bureau in het leven geroepen is, waarbij de behandeling van de Belgische krijgsgevangenen in Duitsland en de Belgische geïnterneerden in Zwitserland georganiseerd wordt. Het bureau zal zich bezighouden met hun ondersteuning en hun invrijheidstelling en een inlichtingendienst in het leven roepen.

De Belgische minister van koloniën bereidt maatregelen voor betreffende de uitwisseling van koloniale gijzelaars.

Zaterdag 8 december 1917 – avondeditie

Het officieel Belgisch comité voor Nederland schrijft ons:

Om na de bevrijding van het grondgebied in België te mogen terugkeren, zullen de Belgen, die in Nederland hebben verbleven, in het bezit moeten zijn van verschillende identiteitsstukken.

Daar het aantal uitgewekenen groot is, zal het opmaken van deze stukken veel tijd vragen. Daarom wordt aan alle Belgen, die in Nederland verblijven, dringend verzocht, zich zonder verwijl te laten inschrijven op de bevolkingsregisters der Nederlandse gemeenten, waar ze tijdelijk verblijven. Tevens wordt hen verzocht, zich eveneens

te laten inschrijven op het consulaat van het district, waar ze zich hebben gevestigd. Deze consulaten zullen te hunner beschikking een inschrijvingskaart houden met aanduiding van alle nodige gegevens. Deze kaart zal op aanvraag aan alle belanghebbenden ter invulling worden toegezonden.

Van deze formaliteiten zijn ontslagen: de geïnterneerden, de Belgen, die in de vluchtoorden verblijven, en de families van geïnterneerden, die in de nooddorpen, bij de interneringskampen opgericht, zijn gehuisvest.

Berlijn, 8 december. Officieel: Legergroep Rupprecht: op de trechtervelden in Vlaanderen, tussen Westrozebeke en Beselare, alsmede ten noorden van Waasten, lag gistermiddag zwaar vuur.

De levensmiddelenvoorziening in België en de Reliefcommissie.

Er bestaan nog altijd heel wat averechtse voorstellingen over de toestanden, die er in het bezette België heersen ten aanzien van de voedselvoorziening van de bevolking en in verband daarmee over het werk van de bekende Commission for Relief in Belgium. Ja zelfs is aan velen een zekere wrevel niet vreemd over het feit, dat voornamelijk te Rotterdam voorraden aankomen, die onze neus voorbijgaan, terwijl we ze toch goed zouden kunnen gebruiken.

Maar men moet ook alles weten om deze zaak goed te kunnen beoordelen.

En daarom lijkt het niet ondienstig om nog eens, aan de hand van betrouwbare gegevens, uiteen te zetten, wat de Commission for Relief in Belgium eigenlijk doet en hoe het met de voedselvoorziening van België gesteld is.

Er zijn op het ogenblik in België en het bezette gedeelte van Frankrijk 9 miljoen mensen, die, wat hun levensbehoeften betreft, nagenoeg geheel op de aanvoeren, vanwege de Reliefcommissie zijn aangewezen. Deze aanvoeren toch, vermeerderd met de kleine hoeveelheden voortbrengselen van het land zelf, zijn de enige middelen geweest, dankzij dewelke men in de afgelopen drie jaar een vrijwel algemene hongersnood en ellende heeft weten af te weren. Het voortduren van de oorlog maakt de toestand in deze toch reeds zo fel geteisterde streken nog met de dag kritieker en de behoefte aan voedingsmiddelen en de eerste gebruiksartikelen steeds nijpender.

Men kan zich een denkbeeld van deze toestand vormen, wanneer men weet, dat er op het ogenblik 3 miljoen Belgen en 1 miljoen Fransen zijn, die noodlijdend en van liefdadigheid afhankelijk zijn. In België zijn er meer dan 600.000 personen, die dagelijks van de kosteloze soepuitdelingen profiteren. Na de bezetting van drie jaar door de Duitsers zijn de eigen hulpmiddelen van het land zo goed als geheel uitgeput, de opbrengst van de grond is tengevolge van het gebrek aan behoorlijke werkkrachten, onoordeelkundige bewerking en de kleinere oppervlakte, die voor bebouwing beschikbaar is, ver beneden het normale; voor vele producten zelfs minder dan 25 % van hetgeen ze voor de oorlog was.

De Commission for Relief in Belgium nu is een vrijwillige en weldadige instelling, die erkend is door alle oorlogvoerende mogendheden en enkel en alleen is opgericht met het doel de nood van de bevolking der boven aangeduide streken te lenigen.

Ze wordt voor haar werk niet betaald, en heeft er geen geldelijk voordeel bij. Wat ze dan ook aan voedsel en kleding naar België invoert, wordt verstrekt tegen een prijs, die slechts zeer weinig meer bedraagt dan de inkoopkosten en dat, wel te verstaan, dan slechts

voor hen, die kunnen betalen. Het op deze wijze verkregen overschot wordt besteed ten bate van hen, die in het geheel niet kunnen betalen. Men behoeft zich slechts even de moeilijkheden in te denken, die voortvloeien uit de belemmering van de scheepvaart en de levensmiddelenschaarste, die daarmee in verband staat, om te begrijpen, dat de commissie geen gemakkelijke taak heeft. Ondanks alle inspanningen is de toestand in België en Frankrijk doorlopend zeer zorgwekkend. De voorraden, die thans in de onder het werk der commissie ressorterende districten aanwezig zijn, strekken maar voor enkele dagen en zijn absoluut afhankelijk van geregelde aanvoer van overzee.

Het is gedurende de laatste acht maanden geen enkele keer voorgekomen, dat er reservevoorraad voor een week was, en hoewel de aanvoer in de allerlaatste tijd wat ruimer is geweest, zijn er gedurende de laatste maand verscheidene dagen geweest, dat er in een aantal gemeenten geen brood te krijgen was. Tot tweemaal toe heeft men de hongersnood slechts kunnen afwenden, doordat de Nederlandse regering in de bres sprong en de commissie, in afwachting van aanvoer van overzee, door het lenen van graan door de eerste moeilijkheden heen hielp. Natuurlijk werden deze hoeveelheden later prompt teruggegeven.

De gebrekkige voeding laat haar invloed ook gelden op de algemene gezondheidstoestand, zodat deze geleidelijk aan uiterst zorgwekkend is geworden. Het aantal ziektegevallen neemt onrustbarend toe en het sterftecijfer stijgt (van de sterfgevallen komen er te Brussel 15 % op rekening van tuberculose, te Luik 50 %, te Antwerpen 63 %, in Rijsel en Valenciennes zelfs nog meer!).

De kindersterfte neemt gestaag toe, terwijl het aantal geboorten achteruit gaat. Om verergering van deze, naar men zal toegeven, hoogst precaire toestand tegen te gaan, heeft de commissie van het

toch reeds karige algemene rantsoen een gedeelte moeten afnemen om daarvan een extra bedeling te geven aan kinderen, zieken en zwangere vrouwen.

De Nederlandse gevolmachtigden, die sedert het vertrek van de Amerikanen, de leiding hebben in het bezette gebied, doen van de toestanden, die er heersen, hartverscheurende verhalen. Het verloren gaan van een enkel schip door storm of een mijn, of het op een andere wijze onderbreken van de voedselaanvoer, leidt onmiddellijk tot de meest ernstige moeilijkheden en heeft herhaaldelijk de inhouding van het broodrantsoen voor een groot aantal personen ten gevolge gehad; het heeft altijd invloed op minimumprogramma, waarmee de commissie, naar ze meent, de gezondheidstoestand op gelijk peil kan houden.

Belgische en Nederlandse rantsoenen.

Het programma van de commissie rekent in zijn volle omvang op een invoer van 110.000 ton voedingsmiddelen per maand. Deze hoeveelheid, waarbij gevoegd de opbrengst van het land zelf is voldoende voor enkel het minieme dagrantsoen per hoofd, dat volstrekt noodzakelijk is voor leven en gezondheid. Gedurende het laatste jaar is het echter ten gevolge van het gebrek aan scheepsruimte doorlopend onmogelijk geweest zelfs voldoende voorraad voor dit minimum kwantum aan te voeren.

De calorische waarde van het minimumrantsoen, waarbij dan nog gevoegd de voortbrengselen van eigen bodem, komt overeen met minder dan 2000 voor België en iets meer dan 2000 voor het noorden van Frankrijk, terwijl het gemiddelde rantsoen voor volwassenen op een calorische waarde van 3000 geschat mag worden. Alleen voor zieken, zwangere vrouwen en personen, die zeer hard moeten werken wordt bijslag gegeven. Hierbij dient te worden aangerekend,

dat het bovengenoemde cijfer van 2000 calorieën per hoofd en per dag slechts een theoretisch cijfer is, dat is vastgesteld in overeenstemming met de geregelde aanvoer. In werkelijkheid is gedurende de laatste acht maanden het aantal calorieën, dat verstrekt kon worden (invoer plus opbrengst van de eigen grond) slechts twee derde van het theoretische rantsoen geweest.

Alle voedingsmiddelen in België en Frankrijk zijn gerantsoeneerd. Buiten de beschikbare rantsoenen is weinig of niets te krijgen. De toestand is dus heel wat ongunstiger dan bij ons. Ter vergelijking laten we hier een tabel volgen, die de dagrantsoenen in België en te Rotterdam naast elkaar stelt. Men dient in het oog te houden, dat er voor België opgegeven rantsoenen slechts op papier worden toegekend; in werkelijkheid ontbreekt er, gelijk men uit het vorenstaande reeds heeft kunnen opmaken, van alles aan, terwijl van de in de lijst vermelde artikelen herhaaldelijk verschillende (aardappelen, spek) niet verkrijgbaar zijn.

Het broodrantsoen voor België (300 gram) is in deze tabel gunstiger dan het onze, dat er met 50 gram bij ten achter blijft; maar ook hiervan geldt weer, dat men hier slechts met cijfers te maken heeft en niet met de werkelijk verstrekte hoeveelheden, terwijl bij ons in vele gevallen aanvulling met andere levensmiddelen mogelijk is. De cijfers betekenen grammen.

	België	Rotterdam
Brood	300,0	254,0
Erwten en bonen	15,6	35,7
Spek en reuzel	31,5	Hoeveelheid onbeperkt

Melk	3,5	Hoeveelheid onbeperkt
Rijst	23,7	Gereserveerd voor de ziekenhuizen
Vis	2,3	Hoeveelheid onbeperkt
Aardappelen	190,0	570,0
Vlees	32,0	Hoeveelheid onbeperkt
Kaas	2,2	Hoeveelheid onbeperkt
Groenten	397,0	Hoeveelheid onbeperkt
Bruine suiker	39,7	Hoeveelheid onbeperkt
Eieren en gevogelte	18,0	Hoeveelheid onbeperkt
Cacao	1,3	Hoeveelheid onbeperkt
Maïs	15,2	Hoeveelheid onbeperkt
Koffie	Niet verkrijgbaar	7,0
Thee	Niet verkrijgbaar	3,5
Grutten	Niet verkrijgbaar	2,6
Havermeel	Niet verkrijgbaar	2,6
Bak- en braadvet	Niet verkrijgbaar	12.5

De rantsoenen rijst, erwten en bonen, spek en reuzel, vlees, eieren en gevogelte, maïs, en zelfs tarwe zijn zeer onzeker; gedurende het afgelopen jaar zijn ze nooit bereikt. Al de artikelen, achter dewelke

op die Rotterdamse tabel “hoeveelheid onbeperkt” staat, zijn bij ons in de open markt verkrijgbaar en men kan er – zij het tegen hoge prijzen en voor zover de artikelen aanwezig zijn – zoveel van kopen als men wil. In België is het geheel anders. Daar is maar zeer weinig te krijgen buiten het vastgestelde rantsoen, zodat de meeste personen het dan ook daarmee moeten stellen. In Frankrijk is er buiten het rantsoen in het geheel niets.

De volgende tabel is een vergelijking van marktprijzen in België en te Rotterdam:

	België	Rotterdam
Spek	20 F/kg	Fl. 3/kg. marktprijs
Kaas	15 F/kg	Fl. 1,20/kg max. prijs
Aardappelen	2,50 F/kg	Fl. 0,065/kg max. prijs
Thee	100 F/kg	Fl. 2,90/kg max. prijs
Boter	27 F/kg	Fl. 3,50/kg max. prijs
Vet	40 F/kg	Fl. 0,40/kg max. prijs
Rundvlees	17 F/kg	Fl. 1,80/kg marktprijs
Koffie	100 F/kg	Fl. 2,40/kg max. prijs
Meel	12 F/kg	Fl. 0,14/kg max. prijs
Melk	1,20 F/liter	Fl. 0,16/liter max. prijs
Eieren	0,60 F/stuk	Fl. 0,18/stuk max. prijs
Schapenvlees	Niet verkrijgbaar	Fl. 0,90/kg marktprijs

Een enkele blik op deze lijst maakten duidelijk, dat de meeste van de in de Belgische lijst opgegeven artikelen liggen boven het bereik van iedereen, behalve de zeer rijken. En zelfs die kunnen enkel zeer kleine hoeveelheden kopen.

Het transport.

Het moeilijkste probleem, dat de Reliefcommissie op haar weg vindt, is dat van het vervoer, met name om voldoende tonnenmaat bij elkaar te krijgen, teneinde de voedingsmiddelen van overzee aan te voeren en gedekt te zijn tegen alle eventualiteiten van de zeereis, heeft ze voortdurend een vloot van omstreeks 320.000 ton nodig.

De 21 Belgische schepen, die de commissie doorlopend tot haar beschikking heeft, kunnen daarin slechts voor twee derden voorzien. Men heeft getracht het overschietende deel te dekken door het charteren van neutrale schepen, maar ook daarmee komt men er bij lange na niet.

De verschepingen naar België en Frankrijk zijn in het afgelopen jaar verder bij het programma achtergebleven, de invoeren over 1917 waren minder dan twee derden van die over 1916. Nog enkele cijfers: gedurende het jaar, dat op 31 oktober 1916 afgelopen was, heeft de commissie in de bezette gebieden in totaal 1.279.065 ton verscheept. Over het jaar, dat op 31 oktober 1917 geëindigd was, bedroegen de invoeren slechts 768.129 ton, hieronder begrepen 35.057 ton voedingsmiddelen, die de commissie in Holland gekocht heeft (over 1916 heeft de commissie niet in Holland gekocht).

Gelijk men weet, is het toezicht op de aflevering en distributie op de door de Reliefcommissie aangevoerde levensbehoeften thans in handen van een centrale commissie, in dewelke vertegenwoordigers

van Nederland en Spanje zitting hebben (Comité Hispano-Néerlandais pour la protection du ravitaillement).

Aan de uiteenzetting en de cijfers hierboven gegeven, hebben wij niets meer toe te voegen; ze spreken voor zichzelf.

Zeker is, dat de toestand, naarmate de oorlog langer duurt, nog kritieker zou worden en dat de moeilijkheden om ons te voorzien zullen stijgen. Het is dan ook te hopen, dat de Reliefcommissie ongestoord haar weg zou kunnen voortzetten en daardoor hongersnood en ellende van Frankrijk's en België's deur zou kunnen blijven weren.

Frans van Cauwelaert bespreekt in vrij België het gedeelte van de redevoering van minister de Broqueville, dat betrekking heeft op het taalvraagstuk in België. Onze lezers herinneren zich, dat deze redevoering, die minister de Broqueville op de naamdag van koning Albert der Belgen had willen uitspreken in de bijeenkomst in het Trocadero te Parijs, daar wegens ongesteldheid van de minister door het lid van de Belgische kamer, Neven, is voorgelezen. De redevoering is in deze krant meermaals ter sprake gebracht en haar inhoud, voor zover ze de taalkwestie betreft, medegedeeld. Aan het artikel, dat van Cauwelaert aan de redevoering van de Broqueville wijdt, ontlenen wij enkele fragmenten.

Vooreerst dit:

Wat echter minister de Broqueville's inzicht moge geweest zijn, het is ons een raadsel hoe deze man, die in zijn onbetwistbare behendigheid een goed deel van zijn kracht heeft gevonden, op dit ogenblik, terwijl de in en uitwendige gevaren voor de eendracht en de eenheid van het land zienderogen toenemen, en terwijl alle Vlamingen – soldaten en burgers –, met uiterste inspanning van hun

geduld sedert zovele maanden wachten op het bevrijdende woord, hoe deze man als verantwoordelijke woordvoerder van onze regering op de inval is gekomen, om de tweetaligheid van Vlaanderen te gaan huldigen als de kracht van de eenheid van het land, en te gaan spreken over het gevaar dat de vijand het Walenland aan de Vlaamse invloed zal onttrekken! Het lijkt meer op een weddenschap dan op een staatsmansrede, en zo de grote Kurth, op wiens gezag als geschiedschrijver de Broqueville zich beroept, in de plaats van deze had gestaan als staatsleider, dan zou hij voorzeker de lessen van het verleden getoond hebben om de behoeften van zijn tijd beter te begrijpen.

Het Walenland aan de invloed van Vlaanderen onttrekken! Wie heeft van deze invloed in de laatste eeuw ooit enig spoor ontdekt? Het Walenland vormt tegenover de taal en de gedachten van het Vlaamse Vlaanderen een ondoordringbare rots en is fier op zijn afzondering. Niet alleen het Walenland als maatschappelijk geheel, iedere Waal in het bijzonder vertoont dezelfde ontoegankelijkheid en zelfs onze Waalse ministers, die nochtans over onze Vlaamse belangen beschikken zowel als over deze van hun eigen stamgenoten, bleven ongenaakbaar voor elke invloed van onze Vlaamse beschaving. Neen, waarachtig niet! De vijand had het Walenland niet aan Vlaanderens invloed te onttrekken, want deze invloed op cultureel gebied bestaat alleen in de verbeelding van minister de Broqueville.

De invloed echter, neen, de overheersing van de Franse taal in Vlaanderen is integendeel een al te naakte werkelijkheid, vermits onze regering, na 80 jaar ongestoorde werkzaamheid het land heeft kunnen verlaten zonder dat in geheel het Vlaamse land één enkele hetzij middelbare, hetzij hogere onderwijsinstelling van de staat bestond, waar onze Nederlandse moedertaal als onderwijstaal tot haar recht was gekomen, terwijl de Franse taal in geheel onze

bestuurlijke huishouding de onbeperkte heerschappij bezat. We zwijgen liever over de gevolgen van deze wanverhouding, welke niet belet, dat het moderne België door de Broqueville als een afgewerkt meesterstuk wordt genoemd! Maar het was heus overbodig de rechten van de Franse taal in Vlaanderen op zo plechtige wijze in bescherming te nemen, terwijl het eerste ondubbelzinnige woord van erkenning van onze eigen taalrechten, de eerste ernstige daad van rechtsherstel nog steeds op zich laat wachten.

Aan het slot van zijn beschouwing zegt van Cauwelaert dit:

Onze regering weet dat, en ze kent de gevaren, die met een verwaarlozing van de Vlaamse gedachte zijn verbonden. De werken van de wijsheid blijven echter nog ongedaan. Waarom? Door wiens schuld? We behoeven het niet te weten; maar we stellen het feit vast en verkiest men het van hogerhand op de gebeurtenissen te laten aankomen, ook goed. Maar ieder moet bijtijds denken aan zijn verantwoordelijkheden. Wijzelf hebben onze plicht vervuld. We hebben gewaarschuwd en we hebben de middelen der overreding ten overvloede gebruikt, maar de rol van Cassandra behaagt ons niet langer en het is, bij wijze van slotrede, dat we ons nog de overweging veroorloven, dat ministers, die op dit ogenblik de indruk geven, dat zij de beginselen der Belgische eenheidsstaat onverenigbaar achten met het beginsel van onze Vlaamse culturele ongeschondenheid en eenheid huns ondanks medewerkers zijn van de bestuurlijke scheiding.

Men meldt ons:

Dokter Desguin, de wethouder van Antwerpen, die het onderwijs tot zijn bevoegdheden heeft, is dezer dagen tweemaal voor een krijgsgerecht gedaagd. Hem werd ten laste gelegd, dat hij in zijn kabinet tot de nieuwe leerkrachten van het lager onderwijs een

toespraak zou gehouden hebben, waarin hij er hun aandacht op vestigde, dat de ministeriële voorschriften in België aan de ambtenaren bij het onderwijs het verbod oplegden, zich rechtstreeks met politieke strijd in te laten en hun dan ook aanraadde, zich met de activistische propaganda niet in te laten.

De eerste maal werd Dr. Desguin vrijgesproken: men nam de diensten in aanmerking die hij als Belgisch officier van gezondheid in 1870 bewees aan de Duitse gewonden, voor welke diensten hij gedecoreerd werd.

De hogere krijgsoverheden weigerden de vrijspraak te erkennen, en nu verscheen de wethouder voor een andere krijgsraad, die hem de bijstand van een Belgische advocaat weigerde. De heer Desguin werd ten laste gelegd, dat het Antwerps gemeentebestuur zich stelselmatig kantte tegen alles wat de bestuurlijke scheiding betreft, en dat ook dr. Desguin daaraan meewerkt. Men wilde wel zijn hoge ouderdom – de heer Desguin is 80 jaar – in aanmerking nemen, maar de Duitse overheid kon toch niet gedogen, dat het werk van het activisme, dat ze doordrijft, tegengewerkt werd, en de straf was 1000 mark boete.